

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

طرح دوره مراقبت از بزرگسالان با اختلالات حاد و مزمن (۲)

کارشناسی ارشد پرستاری

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: پرستاری داخلی جراحی

عنوان درس: مراقبت از بزرگسالان با اختلالات حاد و مزمن (۲)

کد درس: ۱۲

نوع و تعداد واحد^۱: نظری- ۱/۵ واحد

نام مسئول درس: دکتر ذاکری مقدم

مدرس/ مدرسان: دکتر ذاکری مقدم، دکتر صیادی

پیش‌نیاز/ هم‌زمان: داروشناسی اختصاصی، پاتوفیزیولوژی، پایش وضعیت سلامت بزرگسالان

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی

اطلاعات مسئول درس:

رتبه علمی: دانشیار

رشته تخصصی: آموزش پرستاری

محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی

تلفن تماس: ۳۱۵-۶۶۹۲۷۱۷۱

نشانی پست الکترونیک: mzakerimo@gmail.com

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس :

این درس به منظور آشنایی دانشجویان با اصول مراقبت پرستاری از بیماران با اختلالات و بیماری‌های حاد و مزمن داخلی-جراحی تدوین شده است. فراگیران با اتکا به آموخته‌های قبلی خود چگونگی آموزش به مددجو و خانواده و مراقبت از مبتلایان با اختلالات حاد و مزمن و بیماران پیوند عضو در دستگاه‌های حیاتی (قلب و عروق، تنفس، مغز و اعصاب، کلیه، متابولیسم و دیابت، سیستم گوارش) را فرا گرفته و بر اساس الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت از مددجویان در منزل و بازتوانی آن‌ها و آموزش مراقبت از خود در محیط‌های مختلف خواهند پرداخت.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

آشنایی و کسب مهارت فراگیران در خصوص مراقبت پرستاری در اختلالات حاد و مزمن بزرگسالان و مواردی که منجر به انجام پیوند عضو به بیماران یادشده می‌گردد. آموزش به بیمار بر اساس فرآیند و نظریه‌های پرستاری به نحوی که بتواند نیازهای مراقبتی این گروه از مددجویان را شناسایی نموده و قادر به برنامه‌ریزی و اجرای مراقبت در منزل، بازتوانی و آموزش مراقبت از خود به مددجویان و خانواده مبتنی بر شواهد باشد.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

ردیف	عنوان	هدف ویژه
۱	معرفی درس، اهداف و معرفی مفاهیم اختلالات حاد و مزمن، مفهوم خودمراقبتی	مفاهیم اختلالات مزمن، خودمراقبتی بر مبنای تشخیص‌های پرستاری را شرح دهند.
۲	بازتوانی در بیماری مزمن، مراقبت طولانی مدت، عدم قطعیت	مفاهیم بازتوانی در بیماری مزمن، مراقبت طولانی مدت، عدم قطعیت را بر مبنای تشخیص‌های پرستاری را شرح دهند.
۳	زندگی با بیماری مزمن، تاثیر بیماری مزمن بر جوانب مختلف زندگی، کیفیت زندگی، پیروی از رژیم درمانی در بیماری مزمن	زندگی با بیماری مزمن، تاثیر بیماری مزمن بر جوانب مختلف زندگی، کیفیت زندگی، پیروی از رژیم درمانی در بیماری مزمن را بر مبنای تشخیص‌های پرستاری را شرح دهند.
۴	مشکلات سیستم قلبی عروقی، روش‌های درمان و مراقبت‌های پرستاری خاص	اصول مراقبت از بیماران مبتلا به مشکلات سیستم قلب و عروق مانند نارسایی قلبی و پرفشاری خون را شرح دهند.

<p>نقش پرستار را در اصلاح سبک زندگی مددجویان با اختلالات قلبی و خانواده آنها توضیح دهند.</p> <p>فرآیند پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات قلبی عروقی را با استفاده از الگوهای پرستاری بکار گیرند.</p> <p>مراقبت‌های پرستاری برای بیماران مبتلا به بیماری قلبی عروقی هنگام استفاده از داروها را شرح داده و روش‌های مراقبت از خود را هنگام مصرف داروها به بیماران و خانواده آنها آموزش دهند.</p>		
<p>اصول مراقبت از بیماران مبتلا به مشکلات سیستم تنفسی مانند بیماری انسدادی مزمن تنفسی را شرح دهند.</p> <p>نقش پرستار را در اصلاح سبک زندگی مددجویان با اختلالات تنفسی و خانواده آنها توضیح دهند.</p> <p>فرآیند پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات تنفسی را با استفاده از الگوهای پرستاری بکار گیرند.</p> <p>مراقبت‌های پرستاری برای بیماران مبتلا به بیماری تنفسی هنگام استفاده از داروها را شرح داده و روش‌های مراقبت از خود را هنگام مصرف داروها به بیماران و خانواده آنها آموزش دهند.</p>	<p>بیماری‌های تنفسی، روش‌های درمان و مراقبت‌های پرستاری خاص</p>	<p>۵</p>
<p>اصول مراقبت از بیماران مبتلا به مشکلات سیستم عصبی مانند سکته مغزی و آلزایمر را شرح دهند.</p> <p>نقش پرستار را در اصلاح سبک زندگی مددجویان با اختلالات عصبی و خانواده آنها توضیح دهند.</p> <p>فرآیند پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات عصبی را با استفاده از الگوهای پرستاری بکار گیرند.</p> <p>مراقبت‌های پرستاری برای بیماران مبتلا به بیماری عصبی هنگام استفاده از داروها را شرح داده و روش‌های مراقبت از خود را هنگام مصرف داروها به بیماران و خانواده آنها آموزش دهند.</p>	<p>ضایعات سیستم عصبی، روش‌های درمان و مراقبت‌های پرستاری خاص</p>	<p>۶</p>

<p>اصول مراقبت از بیماران مبتلا به مشکلات مزمن پیشرفته کلیه مانند نارسایی کلیه را شرح دهند.</p> <p>نقش پرستار را در اصلاح سبک زندگی مددجویان با اختلالات کلیوی و خانواده آنها توضیح دهند.</p> <p>فرآیند پرستاری در بیماران مبتلا به مشکلات مزمن پیشرفته کلیه را با استفاده از الگوهای پرستاری بکار گیرند.</p> <p>مراقبت‌های پرستاری برای بیماران مبتلا به مشکلات مزمن پیشرفته کلیه هنگام دیالیز صفاقی و همودیالیز را شرح داده و روش‌های مراقبت از خود را هنگام مصرف داروها به بیماران و خانواده آنها آموزش دهند.</p>	<p>۷</p> <p>بیماری‌های پیشرفته کلیه با تأکید بر روش‌های درمان دارویی، دیالیز صفاقی و همودیالیز و آموزش نحوه مراقبت از خود به بیماران</p>
<p>اصول مراقبت از بیماران مبتلا به مشکلات سیستم متابولیک مانند دیابت و چاقی مانند بیماری انسدادی مزمن تنفسی را شرح دهند.</p> <p>نقش پرستار را در اصلاح سبک زندگی مددجویان با اختلالات متابولیک مانند دیابت، چاقی و خانواده آنها توضیح دهند.</p> <p>فرآیند پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات سیستم متابولیک و چاقی را با استفاده از الگوهای پرستاری بکار گیرند.</p> <p>مراقبت‌های پرستاری برای بیماران مبتلا به بیماری سیستم متابولیک هنگام استفاده از داروها را شرح داده و روش‌های مراقبت از خود را هنگام مصرف داروها به بیماران و خانواده آنها آموزش دهند.</p>	<p>۸</p> <p>ضایعات سیستم متابولیک و چاقی، روش‌های درمان و مراقبت‌های پرستاری خاص</p>
<p>اصول مراقبت از بیماران مبتلا به مشکلات سیستم گوارشی مانند اولسر معده و سندروم روده تحریک پذیر را شرح دهند.</p> <p>نقش پرستار را در اصلاح سبک زندگی مددجویان با اختلالات گوارشی و خانواده آنها توضیح دهند.</p>	<p>۹</p> <p>اختلالات سیستم گوارشی، روش‌های درمان و مراقبت‌های پرستاری خاص</p>

<p>فرآیند پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات گوارشی را با استفاده از الگوهای پرستاری بکار گیرند.</p> <p>مراقبت‌های پرستاری برای بیماران مبتلا به بیماری گوارشی هنگام استفاده از داروها را شرح داده و روش‌های مراقبت از خود را هنگام مصرف داروها به بیماران و خانواده آن‌ها آموزش دهند.</p>		
<p>اصول مراقبت از بیماران مبتلا به مشکلات در سیستم عضلانی اسکلتی و بافت همبند مانند بیماری آرتریت روماتوئید و استئوپروز را شرح دهند.</p> <p>نقش پرستار را در اصلاح سبک زندگی مددجویان با اختلالات سیستم عضلانی اسکلتی و بافت همبند و خانواده آنها توضیح دهند.</p> <p>فرآیند پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات سیستم عضلانی اسکلتی و بافت همبند را با استفاده از الگوهای پرستاری بکار گیرند.</p> <p>مراقبت‌های پرستاری برای بیماران مبتلا به بیماری سیستم عضلانی اسکلتی و بافت همبند هنگام استفاده از داروها را شرح داده و روش‌های مراقبت از خود را هنگام مصرف داروها به بیماران و خانواده آن‌ها آموزش دهند.</p>	<p>بیماری‌های سیستم عضلانی اسکلتی و بافت همبند، روش‌های درمان و مراقبت‌های پرستاری خاص</p>	<p>۱۰</p>
<p>علل و علائم مرگ مغزی و اصول مراقبت از بیماران دهنده و در انتظار پیوند را شرح دهند.</p> <p>انواع پیوند و رد پیوند را شرح دهند.</p> <p>فرآیند پرستاری در بیماران پس از پیوند را با استفاده از الگوهای پرستاری بکار گیرند.</p> <p>مراقبت‌های پرستاری برای بیماران پس از پیوند عضو هنگام استفاده از داروها را شرح داده و روش‌های مراقبت از خود را هنگام مصرف داروها به بیماران و خانواده آن‌ها آموزش دهند.</p>	<p>پرستاری در بیماری‌های مراحل انتهایی و پیوند عضو با تأکید بر مراقبت پرستاری در بیماران در انتظار و بعد از پیوند</p>	<p>۱۱</p>

<p>بیماری های اتو ایمنیون، ایدز، روش های درمان و مراقبت های پرستاری خاص، جمع بندی کلاس</p>	<p>۱۲</p> <p>اصول مراقبت از بیماران مبتلا به مشکلات ایمنی مانند بیماری سندرم نقص ایمنی اکتسابی را شرح دهند.</p> <p>نقش پرستار را در اصلاح سبک زندگی مددجویان با اختلالات ایمنی و خانواده آنها توضیح دهند.</p> <p>فرآیند پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات ایمنی را با استفاده از الگوهای پرستاری بکار گیرند.</p> <p>مراقبت های پرستاری برای بیماران مبتلا به بیماری ایمنی هنگام استفاده از داروها را شرح داده و روش های مراقبت از خود را هنگام مصرف داروها به بیماران و خانواده آنها آموزش دهند.</p>
--	---

رویکرد آموزشی: در این درس رویکرد آموزشی حضوری خواهد بود

روش های یاددهی - یادگیری با عنایت برویکرد آموزشی انتخاب شده:

سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

بحث در گروه های کوچک

ایفای نقش

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری مبتنی بر سناریو

استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

تقویم درس:

نام مدرس / مدرسان	فعالیت های یادگیری / تکالیف دانشجو	روش تدریس	عنوان مبحث	جلسه
دکتر ذاکری مقدم	حضور به موقع و مشارکت فعال در جلسه آموزشی - پیش مطالعه مبحث	سخنرانی تعاملی، سناریو	معرفی درس، اهداف و معرفی مفهوم اختلالات حاد و مزمن، مفهوم خودمراقبتی، مفهوم مراقبت در منزل	۱

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/ تکالیف دانشجویان	نام مدرس/ مدرسان
۲	بازتوانی در بیماری مزمن، مراقبت طولانی مدت، عدم قطعیت	سخنرانی تعاملی، سناریو، ارائه دانشجویان، مقاله خوانی	- حضور به موقع و مشارکت فعال در جلسه آموزشی - مطالعه مباحث قبلی و پیش مطالعه مبحث جدید	دکتر ذاکری مقدم
۳	زندگی با بیماری مزمن، تاثیر بیماری مزمن بر جوانب مختلف زندگی، کیفیت زندگی، پیروی از رژیم درمانی در بیماری مزمن	سخنرانی تعاملی، سناریو، ارائه دانشجویان، مقاله خوانی	- حضور به موقع و مشارکت فعال در جلسه آموزشی - مطالعه مباحث قبلی و پیش مطالعه مبحث جدید	دکتر ذاکری مقدم
۴	مشکلات سیستم قلبی عروقی، روش‌های درمان و مراقبت‌های پرستاری خاص	سخنرانی تعاملی، سناریو، ارائه دانشجویان، مقاله خوانی	- حضور به موقع و مشارکت فعال در جلسه آموزشی - مطالعه مباحث قبلی و پیش مطالعه مبحث جدید	دکتر ذاکری مقدم
۵	بیماری‌های تنفسی، روش‌های درمان و مراقبت‌های پرستاری خاص	سخنرانی تعاملی، سناریو، ارائه دانشجویان، مقاله خوانی	- حضور به موقع و مشارکت فعال در جلسه آموزشی - مطالعه مباحث قبلی و پیش مطالعه مبحث جدید	دکتر ذاکری مقدم
۶	ضایعات سیستم عصبی، روش‌های درمان و مراقبت‌های پرستاری خاص	سخنرانی تعاملی، سناریو، ارائه دانشجویان، مقاله خوانی	- حضور به موقع و مشارکت فعال در جلسه آموزشی - مطالعه مباحث قبلی و پیش مطالعه مبحث جدید	دکتر صیادی
۷	بیماری‌های کلیه پیشرفته با تأکید بر روش‌های درمان دارویی، دیالیز صفاقی و همودیالیز و آموزش نحوه مراقبت از خود به بیماران	سخنرانی تعاملی، سناریو، ارائه دانشجویان، مقاله خوانی	- حضور به موقع و مشارکت فعال در جلسه آموزشی - مطالعه مباحث قبلی و پیش مطالعه مبحث جدید	دکتر صیادی
۸	ضایعات سیستم متابولیک و چاقی، روش‌های درمان و مراقبت‌های پرستاری خاص	سخنرانی تعاملی، سناریو، ارائه دانشجویان، مقاله خوانی	- حضور به موقع و مشارکت فعال در جلسه آموزشی - مطالعه مباحث قبلی و پیش مطالعه مبحث جدید	دکتر صیادی

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/ تکالیف دانشجویان	نام مدرس/ مدرسان
۹	اختلالات سیستم گوارشی، روش‌های درمان و مراقبت‌های پرستاری خاص	سخنرانی تعاملی، سناریو، ارائه دانشجویان، مقاله خوانی	- حضور به موقع - مشارکت فعال در جلسه آموزشی - مطالعه مباحث قبلی و پیش مطالعه مبحث جدید	دکتر صیادی
۱۰	بیماری‌های سیستم عضلانی اسکلتی و یافت همبند، روش‌های درمان و مراقبت‌های پرستاری خاص	سخنرانی تعاملی، سناریو، ارائه دانشجویان، مقاله خوانی	- حضور به موقع - مشارکت فعال در جلسه آموزشی - مطالعه مباحث قبلی و پیش مطالعه مبحث جدید	دکتر صیادی
۱۱	پرستاری در بیماری‌های مراحل انتهایی و پیوند عضو با تأکید بر مراقبت پرستاری در بیماران در انتظار و بعد از پیوند	سخنرانی تعاملی، سناریو، ارائه دانشجویان، مقاله خوانی	- حضور به موقع - مشارکت فعال در جلسه آموزشی - مطالعه مباحث قبلی و پیش مطالعه مبحث جدید	دکتر ذاکری مقدم
۱۲	بیماری‌های اتو ایمنی، ایدز، روش‌های درمان و مراقبت‌های پرستاری خاص، جمع‌بندی کلاس	سخنرانی تعاملی، سناریو، ارائه دانشجویان، مقاله خوانی، جمع‌بندی درس	- حضور به موقع - مشارکت فعال در جلسه آموزشی - مطالعه مباحث قبلی و پیش مطالعه مبحث جدید	دکتر ذاکری مقدم

وظایف و انتظارات از دانشجویان:

از دانشجویان انتظار می‌رود:

- معلومات و زیربنای علمی لازم جهت فراگیری مطالب موردنظر را با استفاده از منابع معرفی شده کسب کنند.
  - با استفاده از مطالب تدریس شده سعی در گسترش معلومات خود از طریق مطالعات کتابخانه‌ای نموده و یافته‌های پژوهش‌های جدید را در جهت بهبود کیفیت آموزش به بیمار بکار گیرند.
  - با کاربرد منابع علمی جدید و یافته‌های حاصل از پژوهش‌ها تکالیف خود را تهیه کنند.
  - مسئولیت یادگیری هر چه بیشتر خود را به عهده گرفته و با راهنمایی اساتید برنامه‌های آموزشی را پیگیری کنند.
  - به‌طور منظم و بدون غیبت در کلاس درس حضور یافته و در مباحث علمی کلاس شرکت فعال داشته باشند.
  - در تاریخ‌های مقرر تکالیف نظری و عملی خود را ارائه و یا تحویل دهند.
  - در پایان هر جلسه کلاس یک مقاله مرتبط با موضوع مورد بحث را ارائه دهند
- تذکر: میزان غیبت مجاز ۴/۱۷ ساعات کلاس است و بیشتر از آن موجب محرومیت از واحد می‌شود.

روش ارزیابی دانشجویان:

ردیف	مورد ارزشیابی	نوع ارزشیابی	سهم ارزشیابی
	رعایت آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای	تکوینی	۵ درصد
۱	حضور منظم و فعال در کلاس و شرکت در بحث و گفتگو	تکوینی	۵درصد
۲	مطالعه و ارائه خلاصه مقالات به روز در مورد مبحث ارائه شده در هر جلسه کلاس بصورت شفاهی و کتبی	تکوینی	۱۰درصد
۳	ارائه کلاسی	تکوینی	۳۰ درصد
۴	امتحان پایان ترم	تراکمی	۵۰ درصد

شاخص‌های ارزشیابی تکالیف:

به‌روز بودن موضوع - روش ارائه شفاهی و کیفیت اسلایدها- اصیل بودن مقالات- نحوه جمع‌بندی و برقراری ارتباط بین محتوا- رعایت آئین نگارش و اصول رفرنس نویسی در گزارش کتبی و همچنین همکاری گروهی مناسب بین دانشجویان هم‌گروه

منابع: منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

- 1-Brunner, Suddarth(2018).Medical Surgical Nursing. Philadelphia.J.B Lippincott
- 2-Black JM, Hawks JH, Knee AN(2018). Medical Surgical Nursing. 6 Ed. United State of America: Saunders
- 3-Phipps Wilma. Sands. J. Merk. J. (2017). Medical – Surgical Nursing: Concepts & Clinical Practice. 6 Ed. St. Louis: Mosby
- 4- Larsen, P. D. (2017). Lubkin's chronic illness: Impact and intervention. Jones & Bartlett Learning.
- 5- Daaleman, T. P., & Helton, M. R. (Eds.). (2018). Chronic Illness Care: Principles and Practice. Springer.
- 6- Clark, C. C. (2004). The holistic nursing approach to chronic disease. Springer Publishing Company.

ب) مقالات: مقالات جدید آکادمیک جستجو شده مرتبط با موضوع